

Поведінка пташок восени

Спостереження

- Спостерігаємо за птахами. Звертаємо увагу дітей на те, що птахи літають великими зграями. Чи літали вони так улітку? Біля яких рослин найбільше птахів? Чому? Яку користь приносять птахи?
- Спостерігаємо за птахами, які відлітають у вирій. Називаємо перелітних птахів. Чому птахи відлітають?
- Навчаємо встановлювати зв'язки між явищами осінньої природи і змінами в житті комах: засихають рослини — зникають комахи; зникають комахи — відлітають перелітні птахи, бо їм нема чим годуватися.
- Показуємо дітям місце гніздування пташок (ластівок) або шпаківні. Як пересуваються птахи? Що вони роблять? Чи живуть ще ластівки у гніздах? Де поділися ластівки, шпаки, журавлі?
- Звертаємо увагу на те, що з'явилося багато ворон, сойок, сорок. Що вони шукають біля житла людей? Як ми можемо допомогти птахам, які залишилися зимувати з нами?
- Спостерігати за птахами під час дощу: де ховаються пташки, як поведуться? Для чого пташкам кігті (крила)?

Бесіда

Яких пташок ти знаєш?

Де живуть птахи?

Якби ти був пташкою, де б ти жив? З ким би дружив? Як би ти рухався?

Що їдять пташки?

Як ти вважаєш, літати добре чи погано? Чому? Чи хотів би ти літати?

Чи добре бути пташкою? Чому?

Дослідницько-пошукова діяльність

Шукаємо гнізда на території садка. Пропонуємо дітям зробити гніздо самостійно. Що для цього потрібно? З якого матеріалу пташки роблять свої гнізда? Як його правильно зробити?

Що таке пір'я? Чим воно особливе? Яке пір'я? Для чого воно пташкам?

Повернувшись до групи, можна обговорити, як люди використовують пір'я. Де його можна побачити в побуті?

Дослід «Легкий — важкий»

Мета: дати дітям розуміння того, що легкі предмети плавають, а важкі — тонуть.

У прозору ємність насипаємо трохи піску, глини, дрібних камінців, по 2–3 предмети однакової форми та об'єму, але з різного матеріалу (пір'їнку, шматочок дерева, гілочку, камінчики різного розміру, листочок, шматочки пластмаси, паперу, тканини, воску), виконуючи дії послідовно й обговорюючи, що стається з різними предметами у воді. Навчаємо дітей пояснювати поведінку цих предметів у воді. Чому одні з них плавають, а інші — тонуть (деякі розчиняються, змінюючи забарвлення води)?

Дидактичні ігри

► Знайди зайве слово

Мета: розвивати логічне мислення дітей, виявляти слова, що не вписуються в логічний ряд; збагачувати й активізувати словник; формувати правильне мовлення.

Хід гри

Називаємо дітям ряд слів і просимо знайти зайве, що не вписується в логічний ряд.

Наприклад:

Дзюб, пір'їна, гніздо, листок.

Будинок, дім, споруда, парк.

Під час гри окремі діти (за допомогою педагога) наводять пояснення.

Наприклад: у цьому ряді зайве слово *парк*, бо це зелений масив міста, а решта слів означають назви різних будівель.

» Знайди таку ж пташку

Мета: закріплювати знання дітей про пташок рідної місцевості; розвивати уважність, спостережливість, пам'ять, мислення.

Хід гри

Роздаємо дітям маленькі картки із зображенням пташок рідної місцевості і декількох таких, що тут не мешкають. Також даємо кожній дитині коробку, половини якої пофарбовані в певні кольори (наприклад, червоний і зелений). Дитина розглядає докільця і намагається знайти якомога більше пташок. Побачивши пташку, дитина кладе картку з її зображенням у відповідну половину коробки (педагог заздалегідь пояснює дітям, як виконувати завдання). Картки із зображенням пташок, яких дитина під час прогулянки не побачила, вона кладе в другу половину. Таким чином, наприкінці прогулянки дитина може підбити підсумки свого спостереження і пояснити, чому вона не побачила всіх пташок (наприклад, зображені птахи не нашої місцевості або ті, які відлетіли у вирій).

Рухливі ігри

» Птахи і зозуля

Мета: удосконалювати навички бігу; розвивати спритність і швидкість.

Хід гри

На одному боці майданчика діти креслять невеликі кола — «гнізда птахів». Одна дитина — «зозуля» — стоїть осторонь. Вона не має гнізда. На слова педагога «Птахи, додому!» всі біжать до своїх «гнізд», а «зозуля» намагається швидко зайняти чуже «гніздо». Дитина, яка залишилася без місця, стає «зозулею».

Порада. Необхідно стежити, щоб діти бігали по всьому майданчику, а не «літали» тільки поблизу «гнізд».

» Гуси-лебеді

Мета: удосконалювати навички бігу на швидкість, орієнтування в просторі; виховувати витримку, кмітливість.

Хід гри

На одному боці майданчика намічаємо місце для «пташника», де живуть «гуси», а на протилежному — «поле», де вони пасуться. Між «полем» і «пташником» — місце для «вовка», «вовче лігво». Одну дитину обираємо «вовком». Він сидить у «лігві», а «гуси» — у «пташнику». Педагог починає гру словами: «Гуси-лебеді, в поле!» Діти вибігають на майданчик, махають руками, як гуси крилами. Через деякий час педагог каже: «Гуси-лебеді, додому, сірий вовк під горою!» Діти зупиняються і хором запитують: «Що він там робить?» Педагог відповідає: «Гусей скубе». — «Яких?» — знову запитують діти. — «Сіреньких та біленьких. Тікайте швидше додому!» «Гуси» біжать додому у «пташник», а «вовк» вибігає з «лігва» і ловить їх. Спійманих відводить до «лігва». Після двох виходів «гусей» у поле обирають нового «вовка». Гра повторюється.

Порада. Гуси можуть відлітати в «поле» і повертатися до «пташника» тільки після слів педагога. Спійманим вважають того, до кого доторкнувся «вовк».